

fot. Marek P. Nowacki

Prof. Tadeusz Koszarowski

**twórca chirurgii onkologicznej w Polsce
autor definicji pojęcia "onkologia"
organizator sieci polskich ośrodków onkologicznych
inicjator badań epidemiologicznych nowotworów**

**Kierownik Oddziału, a później Kliniki Chirurgii
Instytutu Onkologii w Warszawie w latach 1948-1972**

Dyrektor Instytutu Onkologii w latach 1972-1985

**dzięki inicjatywie i niezłomnej woli
Profesora Tadeusza Koszarowskiego
powstało Centrum Onkologii na Ursynowie**

Wspomnienia • In memoriam

Wspomnienia o prof. Tadeuszu Koszarowskim (1915–2002)

W dniu 17 sierpnia 2002 r. zmarł Profesor Tadeusz Koszarowski. Ogrom dokonań i wielowymiarowość tego wybitnego człowieka wymykały się próbom zamknięcia w jednym opisie. Poprosiłem zatem szerokie grono współpracowników i uczniów Profesora o ich wspomnienia. Przedstawiam je poniżej, w kolejności alfabetycznej, dodając

zdjęcia pochodzące z archiwum Profesora Koszarowskiego, z archiwum Redakcji Naukowej Centrum Onkologii, bądź przekazane przez Autorów. Wspomnienia poprzedza krótki biogram.

Edward Towpik

Tadeusz Koszarowski ukończył Gimnazjum księży Marianów na Bielanach w 1928 r., Gimnazjum Klasyczne im. T. Reytana w 1933 r., a Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego – w 1939 r.

W kampanii wrześniowej walczył w grupie gen. Kleberga, był członkiem ruchu oporu w ZWZ, a następnie – w Armii Krajowej. W latach 1943-44 był więźniem gestapo na Pawiaku. W Powstaniu Warszawskim kierował szpitalem polowym. Od listopada 1944 r. był organizatorem i dyrektorem szpitalnictwa na Pradze, a od stycznia 1945 r. – również w Warszawie lewobrzeżnej.

Pracę zawodową rozpoczął w 1939 r. w Szpitalu Wolskim. Związki Profesora z Instytutem Radowym zaczęły się w 1941 r., kiedy został tu chirurgiem pracującym w godzinach popołudniowych. Był wtedy najbliższym współpracownikiem Leona Mannteuffla. Kierownikiem Oddziału, a potem Kliniki Chirurgicznej Instytutu został w 1948 r. i pełnił tę funkcję przez 25 lat. Od 1952 r. był zastępcą dyrektora Instytutu, a w latach 1972-86 – dyrektorem naczelnym. W latach 1975-85 kierował Rządowym Progra-

mem Walki z Rakiem. Był inicjatorem budowy Centrum Onkologii na Ursynowie, a w latach 1972-93 – Pełnomocnikiem Ministra Zdrowia ds. budowy. Od 1953 r. przez 33 lata pełnił funkcję konsultanta krajowego w zakresie onkologii.

Profesor był też posłem na Sejm, członkiem Rady Naukowej Instytutu Onkologii i Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia, członkiem Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie, członkiem zespołu doradców sejmowych, członkiem Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa, Prezesem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Prezesem Rady Zrzeszenia Polskich Towarzystw Lekarskich, organizatorem i Prezesem Rady Krajowej Polskiej YMCA. Za działalność naukową, organizacyjną i społeczną otrzymał najwyższe odznaczenia i nagrody, w tym – Krzyż Wielki Orderu Odrodzenia Polski. Został m.in. honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Towarzystwa Chirurgów Polskich.